



Bijlage VSBO PBL

2013

tijdvak 2
woensdag 19 juni
07.30 - 09.30 uur

Nederlands

Tekstboekje

Tekst 1 Noortje



Naar: Tina

Tekst 2 Goed hart

- 1 *Peggy Gabriëls, Steve Verbruggen en hun drie dochtertjes uit het Belgische Balen werden twee keer aangereden door een dronken automobilist. Even later knalde hij tegen een boom en belandde met zijn auto ondersteboven in een sloot. Zijn slachtoffers bedachten zich geen moment en redden zijn leven.*
- 2 Peggy en Steve stonden voor een verkeerslicht toen de dronken automobilist hen aanreed. Op het moment van de aanrijding zaten de drie dochtertjes van het koppel op de achterbank. “De bestuurder reed na de klap meteen weg,” vertelt Peggy, die achter het stuur zat.
- 3 Ze besloot hem te achtervolgen, want ze hadden zijn nummerplaat niet kunnen noteren. “De man reed nogal snel, maar ik haalde hem in, met de bedoeling hem te laten stoppen. Toen reed hij ons opnieuw aan. Het was net alsof hij ons van de weg wilde duwen. Steve alarmeerde ondertussen de politie.”
- 4 Even later knalde de brokkenmaker tegen een boom. Zijn auto sloeg over de kop en belandde ondersteboven in een sloot.
- 5 Het gezin zette direct de wagen aan de kant om de automobilist te bevrijden. Peggy: “Natuurlijk was ik nog kwaad op hem, maar we konden hem toch moeilijk aan zijn lot overlaten? Ik heb hem vastgehouden en ben op hem blijven inpraten tot de hulpverleners arriveerden.”

Naar: Amigoe, november 2011

Tekst 3 Zittenblijven: een probleem of niet?

- 1 **‘Ik had het niet zien aankomen,’ vertelt Fabian, een vijftienjarige scholier uit Amsterdam. Hij klinkt nog altijd een beetje verbaasd. ‘Ik dacht dat ik wel over zou gaan. Op het laatste moment bleef ik zitten. Jammer.’ Fabian doet daarom volgend jaar de derde klas van het VMBO voor de tweede keer.**
- 2 Elk jaar blijft vijf procent van de leerlingen op Nederlandse middelbare scholen zitten. Daar moet volgens de vakbond CNV een einde aan komen. Voorzitter Michel Rog vindt zittenblijven demotiverend voor de leerlingen. Meestal heeft de leerling slechte cijfers voor een paar vakken, maar moet hij het volgende jaar álles overdoen. Leerlingen blijven daardoor stilstaan in hun ontwikkeling, vindt Rog. Bovendien kosten zittenblijvers volgens de bond de overheid elk jaar 350 miljoen euro.
- 3 De vakbondsman pleit daarom voor extra huiswerkbegeleiding voor leerlingen die dat nodig hebben en voor zomerscholen waar leerlingen extra tijd aan schoolwerk kunnen besteden. Het mes snijdt aan twee kanten, meent hij, want die extra initiatieven zorgen ook voor meer werkgelegenheid voor leraren.
- 4 De meeste Nederlanders zien er niet veel kwaad in om leerlingen te laten doubleren of, zoals vaak verzachtend wordt gezegd, ‘een jaartje over te doen’. Ook Fabian merkte dat. Al vonden hij en zijn ouders het een behoorlijke teleurstelling dat hij niet overging, andere volwassenen zeggen vaak dingen tegen hem als ‘Het is toch niet zo erg; wat is nou een jaartje? Dat geeft helemaal niks.’
- 5 Een rondje langs vijf redacteuren van de Wereldomroep levert een ander beeld op. Die ontspannen houding tegenover het verschijnsel zittenblijven zal je in China niet gauw tegenkomen. ‘Als een Chinees kind blijft zitten, schaamt het zich enorm,’ vertelt redacteur Ying Chang van de Wereldomroep. ‘Dan heb je het gevoel dat je niet genoeg je best hebt gedaan.’ Scholieren werken dan ook enorm hard in China. Alles wat de vakbondsman in Nederland wil invoeren – bijlessen, zomercursussen – is in China al gewoon. ‘Die kinderen vinden het niet allemaal leuk, maar het hoort er gewoon bij. Kinderen hebben in China niet veel vrije tijd,’ zegt Chang.
- 6 Ook in Latijns-Amerika wordt minder luchtig gedaan over zittenblijven. ‘Ouders zijn vaak boos als hun kind het jaar niet haalt, ook omdat een jaar langer op school zitten voor veel ouders een financieel probleem is,’ zegt Fernando Cabrera van de Latijns-Amerikaanse redactie. Argentijns redacteur Cor Doeswijk vult aan dat ook laagopgeleide Latijns-Amerikanen het heel belangrijk vinden dat hun kinderen gaan studeren. Veel meer dan in Nederland.
- 7 Mohammed Abdulrahman en Abir Sarras van de Arabische redactie wijzen erop dat in de Arabische wereld de ouders erop worden aangekeken als hun kind blijft zitten. ‘Als je kind blijft zitten, heb je het gevoel dat je als ouders te kort schiet,’ zegt Abdulrahman. Sarras noemt het een vooroordeel. ‘Als je achttien bent en je eindexamen nog niet hebt gehaald, word je voor dom versleten,’ zegt ze. ‘Het is dan ook een onderwerp waar niet gemakkelijk over wordt gepraat.’

Naar: Wereldomroep.nl, Heleen Sitting, juni 2012

Tekst 4 Eerste 17-jarige met een rijbewijs

1 Richelle Wenmakers haalde gisteren haar rijbewijs. Ze is hiermee de eerste 17-jarige met een rijbewijs in Nederland. Het experiment 2toDrive ging 1 november van start. De bedoeling van dit experiment is om jongeren meer rijervaring op te laten doen voordat ze zelfstandig achter het stuur zitten en hierdoor de verkeersveiligheid te vergroten. Door mee te doen aan 2toDrive kunnen jongeren al vanaf 17-jarige leeftijd het rijexamen afleggen. Na het behalen van het rijbewijs, mag de jongere tot zijn 18e alleen de weg op onder begeleiding van een coach.

2 Ze is pas een week 17, maar mag nu al achter het stuur. Richelle Wenmakers slaagde gisteren voor het rijexamen. Ze is hiermee de eerste 17-jarige met een rijbewijs. "Ik was superzenuwachtig en dacht dat ik gezakt was."

3 Met slechts vijf dagen rijles stapte Richelle gisteren in de auto. "Op 1 november ben ik begonnen met een snelcursus. Vier dagen achter elkaar had ik lessen van zes of zeven uur per dag. Vorige week had ik ook nog een dag les. "Bij Richelle gingen de lessen erg vlot," volgens Mart van Kleef van de verkeersschool. In mei slaagde ze voor haar bromfietsexamen. "Het was toen nog niet helemaal duidelijk of 16-jarigen binnenkort rijlessen mochten gaan volgen, maar ik heb me maar



meteen aangemeld," vertelt Richelle. "Het examen ging wel goed, maar ik was superzenuwachtig. Ik kon niet geloven dat ik geslaagd was. Het moest echt even doordringen. Het heeft, denk ik, wel in mijn voordeel gewerkt dat ik al mijn bromfietscrijbewijs heb. Vooral bij onderdelen als gevarenherkenning."

4 Richelle wist niet dat ze de eerste 17-jarige met een rijbewijs zou zijn. "Mijn instructeur had me verteld dat er deze maand nog twee andere 17-jarigen examen hadden gedaan. Zij bleken allebei gezakt te zijn. Verder reed er gisteren ook nog een jongen in Utrecht af. Ik had niet verwacht dat ik de eerste zou zijn."

5 Nu mag ze onder begeleiding autorijden. "De begeleiderspas moet ik altijd bij me hebben en ik mag nu dus alleen de weg op met een coach erbij (een van mijn ouders). Maar gelukkig kan ik ook nog steeds met mijn brommer in mijn eentje overal heen."

Naar: Metro, november 2011

Tekst 5 Knakker

Probleem

1 Hallo, ik heb een probleem. Ik knak heel vaak met mijn vingers. Hoe kan ik daar vanaf komen?

Nella



2 Dat moet heel irritant zijn, maar het is ook niet goed voor je. Veel knakken is namelijk slecht voor de gewrichten van je vingers. Als je ermee doorgaat, heb je kans dat je, als je wat ouder bent, minder kracht in je vingers hebt.



3 Probeer hieraan te denken als je weer de behoefte op voelt komen. Probeer daarnaast om op zo'n moment iets anders te gaan doen; bijvoorbeeld een liedje zingen of in de spiegel kijken. Klinkt raar misschien, maar door afleiding te zoeken, gaat het moment voorbij.

4 Nog beter is om jezelf te belonen als het je is gelukt *niet* met je vingers te knakken. Zet hem op!

Naar: probleem@hitkrant.nl